

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА**

**ВИСНОВОК
ЕКСПЕРТНОЇ КОМІСІЇ ПРО ПІДСУМКИ ПРОВЕДЕННЯ ПЕРВИННОЇ
АКРЕДИТАЦІЙНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ**

**ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 10 «ПРИРОДНИЧІ НАУКИ»
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 101 «ЕКОЛОГІЯ»
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА «ЕКОЛОГІЯ»
ЗА ДРУГИМ (МАГІСТЕРСЬКИМ) РІВНЕМ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

УМАНЬ – 2018

ВИСНОВКИ
експертної комісії Міністерства освіти і науки України про підсумки
проведення первинної акредитаційної експертизи освітньо-професійної
програми «Екологія» зі спеціальності 101 «Екологія» за другим
(магістерським) рівнем вищої освіти в Уманському національному
університеті садівництва

Відповідно до підпункту 20 пункту 2 розділу XV «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про вищу освіту» та пункту 4 Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001 року №978 «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах» (зі змінами та доповненнями, внесеними Постановою Кабінету Міністрів України від 31 жовтня 2011р. № 1124) та відповідно до наказу МОН України №1957-л від 13 листопада 2018 р., створена експертна комісія у складі:

Голова комісії:

Писаренко Павло Вікторович – перший проректор, професор кафедри екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля Полтавської державної аграрної академії, доктор сільськогосподарських наук, професор;

член комісії:

Максименко Надія Василівна – завідувач кафедри моніторингу довкілля та природокористування Харківського національного університету імені Н. В. Каразіна, доктор географічних наук, доцент.

з метою проведення акредитаційної експертизи у період з 26 по 28 листопада 2018 р. включно, безпосередньо у навчальному закладі розглянула подану Уманським національним університетом садівництва акредитаційну справу та провела експертне оцінювання відповідності освітньої діяльності даного вищого навчального закладу державним вимогам щодо акредитації освітньо-професійної програми «Екологія» (галузь знань 10 «Природничі науки») зі спеціальності 101 «Екологія» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

Проведення акредитаційної експертизи керувалось такими нормативно-правовими документами:

- Положенням про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах (затверджене Постановою Кабінету Міністрів України №978 від 09.08.2001р.) зі змінами, внесеними згідно з Постановами Постановою Кабінету Міністрів

Голова експертної комісії

Писаренко П.В.

України №1124 від 31.10.2011р., №801 від 15.08.2012 р., №901 від 31.10.2013 р., №507 від 27.05.2014 р.,

- Державними вимогами до акредитації напряму підготовки, спеціальності та вищого навчального закладу (наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України №689 від 13.06.2012р.), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 4 липня 2012 р. за № 1108/21420.

- Постановою Кабінету Міністрів України № 1187 від 30.12.2015 р. «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» (зі змінами згідно Постановою Кабінету Міністрів України № 347 від 10.05.2018 р.).

- Наказом Міністерства освіти і науки України від 17 вересня 2012 р. № 1021 «Про затвердження зразків документів, що додаються до заяв для проведення ліцензування освітніх послуг у сфері вищої освіти»,

- Лист Міністерства освіти і науки України №1/9-539 від 06.10.2017 р. «Щодо акредитації освітніх програм».

- Державними будівельними нормами України ДБН В.2.2-3:218 «Будинки та споруди. Заклади освіти» (затверджені наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 25.04.2018 р. № 106).

Акредитаційна експертиза проведена за такими напрямками:

1) підтвердження достовірності інформації, поданої до Міністерства освіти і науки України у зв'язку з проведенням акредитаційної експертизи підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 101 «Екологія» галузі знань 10 «Природничі науки» освітньо-професійної програми «Екологія»;

2) підтвердження відповідності встановленим законодавством вимогам щодо кадрового складу, навчально-методичного, матеріально-технічного, інформаційного забезпечення та якості підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 101 «Екологія» за освітньо-професійною програмою «Екологія», що акредитується.

На підставі розгляду оригіналів документів, що забезпечують правові основи освітньої діяльності університету у підготовці здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 101 «Екологія» за освітньо-професійною програмою «Екологія», спілкування з керівництвом і відповідальними особами Університету, вивчення реального стану справ в Університеті експертна комісія дійшла таких висновків.

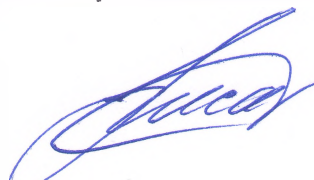
1. Загальна характеристика Уманського національного університету садівництва підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Екологія»

Повна назва вищого закладу освіти: Уманський національний університет садівництва (далі УНУС).

Юридична адреса: 20305, м. Умань, Черкаська область, вул. Інститутська, 1.

Загальна навчальна площа університету: загальна площа приміщень

Голова експертної комісії

Писаренко П.В.

складає 73775 м², навчальна – 45059,8 м².

Форма власності: державна

Відомча приналежність: Міністерство освіти і науки України.

Рівень акредитації ВНЗ в цілому: IV (четвертий).

Основні установчі документи, що визначають умови та зміст діяльності УНУС.

- Статут Уманського національного університету садівництва (нова редакція), погоджений конференцією трудового колективу Уманського НУС від 20.10.2016 р., протокол №2, погоджений і затверджений Міністерством освіти і науки України, зареєстрований юридичним управлінням Міністерства освіти і науки України 7.12.2016 р., наказ № 1463;
- Довідка № 506621 про включення УНУС до Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України (ЄДРПОУ) (від 12.06.2012 р., наказ № 164);
- Свідоцтво про державну реєстрацію юридичної особи (серія А00 № 803584 від 03.03.10 р.);
- Сертифікат про акредитацію УНУС за статусом вищого закладу освіти IV (четвертого) рівня (серія РД - IV за № 2420215 від 29.06.2010 р.) з додатком;
- Ліцензія МОН України надання освітніх послуг УНУС, пов'язаних з одержанням вищої освіти на рівні магістра (наказ МОН №1414л від 11.08.2016 р. з додатками).

Стисла історична довідка (основні етапи розвитку УНУС).

Уманський національний університет садівництва розпочав свою діяльність із заснування в 1844 році у м. Одеса Головного училища садівництва, яке у 1859 році було переведене у м. Умань. За тривалий період свого історичного розвитку навчальний заклад неодноразово реорганізовувався, а згідно указу Президента України від 28 грудня 2009 року № 1111/2009 він одержав статус Уманського національного університету садівництва.

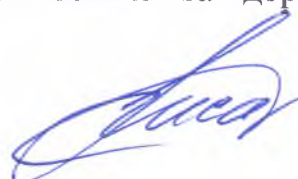
Структурні підрозділи УНУС.

На підставі наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України від 11 листопада 2005 р. № 626 "Про створення відокремлених структурних підрозділів Уманського національного університету садівництва" було створено такі відокремлені структурні підрозділи університету: Уманський агротехнічний коледж УНУС, Городищенський коледж УНУС, Тальнівський будівельно-економічний коледж УНУС, Тальянківський агротехнічний коледж УНУС, Чигиринський технікум УНУС, Шевченківський коледж УНУС (надалі технікуми, коледжі) на базі названих технікумів і коледжів, що ліквідовані.

Кількість факультетів, кафедр, спеціальностей, за якими ведеться навчання в УНУС.

У структурі Уманського національного університету садівництва є 6 факультетів, 29 кафедр, серед яких 23 випускові, що мають 24 філії на виробництві, інститут післядипломної освіти та дорадництва, відділення

Голова експертної комісії

Писаренко П.В.

довузівської підготовки, навчально-науково-виробничий комплекс, видавничий центр, центр культури і виховання, наукова бібліотека на 246 тисяч томів спеціальної літератури, лабораторії комп'ютерного та технічного забезпечення, спортивно-оздоровчий комплекс, музей, господарська частина, їдальні, гуртожитки тощо. У навчальному процесі використовуються шість проблемних науково-дослідних лабораторій.

Лицenzований обсяг студентів.

Уманський національний університет садівництва здійснює підготовку висококваліфікованих кадрів для центрального регіону України. Сукупний лицenzований обсяг прийому студентів 5220 осіб. Загальна кількість студентів 4761 особа.

Наявність аспірантури та докторантури.

В університеті функціонує аспірантура з 10 та докторантура з семи спеціальностей, де навчається понад 20 осіб.

Робота спеціалізованих Вчених рад.

При факультеті плодоовочівництва, екології та захисту рослин діють дві спеціалізовані вчені ради із захисту докторських та кандидатських дисертацій за чотирма спеціальностями: 03.00.12 – фізіологія рослин, 03.00.07 – мікробіологія, 06.01.07 – плодівництво, 06.01.06. – овочівництво.

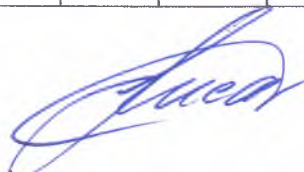
Склад кафедр і характеристика професорсько-викладацького складу, що беруть участь у підготовці фахівців за освітньо-професійною програмою, яка акредитується, наведені в таблиці 1.1.

Таблиця 1.1

Склад кафедр і характеристика професорсько-викладацького складу, які забезпечують підготовку фахівців за освітньо-професійною програмою „Екологія”

Назва кафедри	Професорсько-викладацький склад, осіб/%	3 них працюють						
		На постійній основі				Сумісники		
		Разом, осіб/%	У тому числі			Разом, осіб/%	У тому числі	
			Докторів наук, професорів, осіб/%	Кандидатів наук, доцентів, осіб/%	Без наукових ступенів і вчених звань, осіб/%		Докторів наук, професорів, осіб/%	Кандидатів наук, доцентів, осіб/%
Екології та безпеки життєдіяльності	7/50,0	7/100	2/14,3	5/35,7	-	-	-	-
Соціально-гуманітарних і правових дисциплін	1/7,1	1/100	1/7,1	-	-	-	-	-
Публічного управління та адміністрування	1/7,1	1/100	-	1/7,1	-	-	-	-
Прикладної інженерії та охорони праці	1/7,1	1/100	-	1/7,1	-	-	-	-
Плодівництва і виноградарства	1/7,1	1/100	-	1/7,1	-	-	-	-
Овочівництва	1/7,1	1/100	-	1/7,1	-	-	-	-
Лісового господарства	1/7,1	1/100	1/7,1	-	-	-	-	-
Української та іноземних мов	1/7,1	1/100	-	1/7,1	-	-	-	-
Разом	14/100	14/100	4/28,6	10/71,4	-	-	-	-

Голова експертної комісії

Писаренко П.В.

Доцільність існування спеціальності та перспективи її розвитку.

Підвищена екологічна уразливість фітоценозів приміських і зелених зон великих промислових міст поряд з потребами населення в екологічно-безпечному довкіллі вимагає негайної розробки комплексу заходів з охорони, створення і впорядкування відповідних територій проживання, зелених зон та лісових масивів. Варто зважати на радіоактивне забруднення частини території України і втрати земель внаслідок непродуманої гідромеліорації та всезростаючої ерозії.

У контексті цієї проблеми можна виокремити формування естетичного сільського ландшафту, зокрема, благоустрій сільських парків у комплексі з реконструкцією старовинних забудов, об'єктів сільської архітектури, озелененням. Найбільш дійовим засобом збереження навколишнього середовища збільшення площ під деревними насадженнями. Це дешевий, доступний і перспективний напрямок, який повною мірою відповідає завданням відновлення природного середовища.

Враховуючи це, доцільним є підготовка фахівців за освітньо-професійною програмою „Екологія” вищої кваліфікації для забезпечення потреб центрального регіону України у фахівцях.

У процесі експертизи експерти ознайомились із засновницькими та іншими документами, що дозволяють стверджувати про повну відповідність їх умовам ліцензування та акредитації.

2. Формування контингенту студентів

2.1. Форми і методи профорієнтаційної роботи

Для забезпечення якісного підбору контингенту студентів випусковою кафедрою екології та безпеки життєдіяльності проводиться активна профорієнтаційна робота серед випускників коледжів, технікумів та інших навчальних закладів III-IV рівнів акредитації, що спрямована на залучення до вступу у навчальний заклад успішної молоді з усієї України.

Уманським НУС регулярно проводяться Дні відкритих дверей, під час яких надаються роз'яснення щодо умов та правил прийому на зазначену освітньо-професійну програму.

Контингент студентів Уманського НУС освітнього рівня «магістр» за освітньо-професійною програмою «Екологія» сформувався завдяки прийому на навчання випускників ОР «Бакалавр», ОКР «Спеціаліст» різних років, як Уманського НУС так і інших закладів вищої освіти.

Профорієнтаційна робота здійснюється з залученням засобів масової інформації (преса, обласне місцеве радіомовлення і телебачення, газета «Університетські вісті»), де подаються рекламні матеріали про спеціальність.

2.2 Якісні і кількісні показники прийому студентів за спеціальністю

Показники формування контингенту студентів за освітньо-професійною програмою, що акредитується, наведені у таблиці 2.1. Ліцензований обсяг підготовки фахівців з спеціальності „Екологія” освітнього рівня „магістр” складає 25 осіб.

Голова експертної комісії

Писаренко П.В.

Таблиця 2.1

Показники формування контингенту студентів УНУС за освітньо-професійною програмою „Екологія”, що акредитується

№ п/п	Показник	Роки	
		2017	2018
1.	Ліцензований обсяг підготовки осіб, в т.ч.:	25	25
	денна форма	25	15
	заочна форма	0	10
2.	Прийнято на навчання всього осіб:	21	24
	• денна форма в т.ч. за держзамовленням	21/10	14/14
	• нагороджених медалями, або тих, хто отримали диплом з відзнакою	1	1
	• зарахованих на пільгових умовах	-	-
3.	Подано заяв за державним замовленням	57	73
4.	Конкурс абітурієнтів на одне місце за державним замовленням	5,7	3,0

Відзначаючи в цілому профорієнтаційну роботу, експертна комісія вважає її достатньою.

3. Зміст підготовки фахівців

3.1. Забезпеченість освітньо-професійною програмою

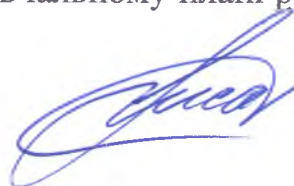
На підставі затверджено МОН України стандарту вищої освіти за спеціальністю 101 «Екологія» (наказ № 1066 від 04.140.2018 р) розроблена освітньо-професійна програма «Екологія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти робочою групою науково-педагогічних працівників Уманського національного університету садівництва і затверджена вченою радою УНУС (протокол № 9 від 21 квітня 2017 р.). В них визначено вибірку і обов'язкову частину змісту навчання, встановлено вимоги до змісту, обсягів та рівня освітньої і професійної підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою „Екологія”. Переліки загальних, фахових компетентностей та програмних результатів навчання, які містять ОПП, відповідають профілю підготовки магістрів даної спеціальності. Анотації дисциплін дають достатнє уявлення про їх зміст. Аналіз змісту освітньо-професійних програм магістра свідчить, що вони відповідають встановленим вимогам.

3.2. Забезпеченість навчальними планами

Підготовка фахівців проводиться за навчальним планом, погодженим і затвердженим в установленому порядку. Існуючий навчальний план є документом, який визначив вимоги і зміст підготовки фахівців вказаної програми на повний термін їх навчання в університеті для освітнього рівня „магістр”. Згідно цього навчального плану термін підготовки магістрів складає 1 рік 4 місяці.

Навчальний план затверджений ректором університету і науково-методичною комісією університету. У навчальному плані реалізовані принципи

Голова експертної комісії

Писаренко П.В.

цілісності, логічної послідовності, комплексності, поєднання теоретичних положень з практичними навичками, гуманітаризації освіти.

Викладання дисциплін забезпечене пакетами для здійснення тестового контролю знань студентів, для статистичної обробки на ЕОМ даних з метою написання дипломних робіт, графічного матеріалу, розрахунків дисперсії, варіації, кореляції, детермінації, розв'язання конкретних професійних завдань тощо.

Відповідно до навчального плану розроблені робочі навчальні плани. В цих планах враховані побажання замовників при укладанні договорів на підготовку фахівців. У робочих навчальних планах враховані потреби регіону у фахівцях даної спеціальності і передбачена гуманітарна, фундаментальна, фахова, комп'ютерна та практична підготовка студентів. Внесено зміни до навчальних планів щодо співвідношення годин, які відводяться для аудиторних навчальних занять і самостійної роботи студентів у напрямку збільшення часу на самостійну роботу. У робочих програмах визначено теми, які студенти опрацьовують самостійно. Також в планах семінарських, практичних та лабораторних занять визначено зміст і обсяг самостійної роботи студентів. Самостійна робота магістрів з допомогою і під контролем викладачів проводиться на кафедрах за графіками, розробленими і затвердженими деканатом. Всі навчальні дисципліни забезпечені типовими програмами власної розробки.

Комісія зазначає, що зміст підготовки фахівців відповідає державним вимогам. Випускова кафедра відіграє провідну і координуючу роль у підготовці фахівців.

4. Організаційне та навчально-методичне забезпечення навчально-виховного процесу

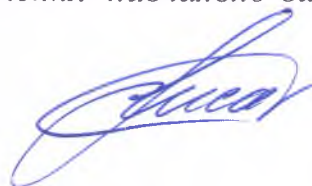
Основою для планування навчального процесу є навчальні плани, що розроблені та затверджені в установленому порядку. Робочі навчальні плани та графіки організації навчального процесу розглядаються та затверджуються щорічно на засіданнях Вчених рад факультету та університету.

Управління та контроль за навчально-виховним процесом і його навчально-методичним забезпеченням виконують такі організаційні структури, як Вчена рада університету, Вчена рада факультету, науково-методична рада університету (НМР), науково-методична комісія факультету.

Комісія проаналізувала виконання навчальних планів магістра за освітньо-професійною програмою „Екологія” за такими ознаками, як співвідношення дисциплін різних циклів та їх перелік, обсяг годин аудиторної і самостійної підготовки, кількість курсових робіт і проєктів, тривалість практик, форми підсумкового контролю знань. Крім того, було перевірено наявність графіків навчального процесу, семестрову та поточну навчальну документацію, розклади занять, відомості з захисту курсових проєктів, курсових робіт, іспитів та заліків. Встановлено, що навчальні плани магістра виконуються в повному обсязі.

4.1. Навчально-методичне забезпечення навчально-виховного процесу за

Голова експертної комісії

Писаренко П.В.

освітнім рівнем «магістр»

Комісія перевірила фактичну наявність та повноту робочих програм з нормативних (обов'язкових) та вибіркових дисциплін робочих навчальних планів магістра за освітньо-професійною програмою „Екологія”.

Всі дисципліни, що передбачені навчальними планами, забезпечені робочими програмами, які розроблені викладачами УНУС на основі типових або власних авторських програм, затверджені на засіданнях відповідних кафедр та проектором з науково-педагогічної роботи і видані друкарським способом. Всі робочі програми викладені українською мовою. Комісія детально проаналізувала робочі програми з дисциплін, що викладаються, і вважає, що вони, в цілому, відповідають встановленим вимогам щодо їх структури та змісту.

Було перевірено наявність навчально-методичних матеріалів з дисциплін навчальних планів магістра. Встановлено, що навчально-методичні комплекси дисциплін сформовані у повному обсязі і мають необхідні складові.

За всіма дисциплінами навчальних планів освітньо-професійної програми „Екологія” освітнього рівня „магістр” сформовані навчально-методичні комплекси, до складу яких входять, крім робочих програм дисциплін, методичні рекомендації для проведення лабораторних, семінарських і практичних занять, а також самостійної роботи студентів, візуальне супроводження дисциплін, дидактичні матеріали, фонд нормативного забезпечення. Методичні розробки, якими користуються студенти під час вивчення дисциплін, містять, крім основних положень, перелік літератури, контрольні питання для самоперевірки, тести для проведення вхідного, поточного і вихідного контролю знань тощо.

Викладачі кафедр, які здійснюють підготовку фахівців за освітньо-професійною програмою, що акредитується, використовують сучасні інноваційні форми та методи навчання і діагностики знань, що сприяє активізації навчання і пізнавальної діяльності студентів, вихованню системного мислення, навичок самостійної роботи та прийняття інженерних рішень, відтворенню реальних професійних ситуацій і формуванню фахових навичок.

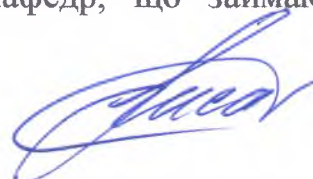
З метою поточного моніторингу знань студентів викладачами кафедр удосконалюються і використовуються комп'ютерні тестові форми рубіжного контролю знань, які дозволяють оперативно та ефективно оцінювати ступінь опанування студентами навчального матеріалу. Для підсумкового контролю знань актуалізовані комплексні творчі завдання та методичні вказівки для проведення іспитів.

Разом з тим, комісія звертає увагу на те, що необхідно активізувати роботу професорсько-викладацького складу з підготовки електронних навчальних посібників для самостійного та індивідуального вивчення дисциплін в умовах кредитно-трансферної системи навчання, а також використовувати комп'ютерне тестування під час проведення модульного контролю знань і складання іспитів.

4.2. Методичне забезпечення підготовки дипломних робіт

Експертна комісія підтверджує наявність в університеті розроблених професорсько-викладацьким складом кафедр, що займаються підготовкою

Голова експертної комісії

Писаренко П.В.

фахівців за освітньо-професійною програмою „Екологія”, методичних рекомендацій для виконання дипломних робіт магістрів. Усі студенти забезпечені методичними рекомендаціями на 100 %.

Методичні рекомендації з виконання дипломних робіт відповідають сучасним вимогам щодо їх структури і змісту.

Під час проведення аналізу навчально-методичного забезпечення встановлено його достатньо високий рівень і відповідність даним, наведеним у звіті про самоаналіз.

4.3. Відомості про програми практичної підготовки

Практична підготовка студентів освітнього рівня „магістр” за освітньо-професійною програмою „Екологія” згідно з навчальним планом складає 9 кредитів (270 годин).

Комісія перевірила і підтверджує наявність розроблених викладачами кафедри програм практичної підготовки магістра. Програми містять необхідні методичні рекомендації щодо мети, завдань, календарного плану проходження практики, змісту, засобів контролю і вимог до оформлення звіту про практику. Усі студенти забезпечені програмами практики на 100 %.

4.4. Відомості про підсумкову атестацію магістрів

Підсумкова атестація студентів освітнього рівня „магістр” здійснюється екзаменаційними комісіями (ЕК), що працюють під час захисту дипломних робіт магістра.

Підсумовуючи оцінку роботи викладачів факультету плодоовочівництва, екології та захисту рослин з організаційного та методичного забезпечення підготовки фахівців, слід відзначити, що випускова кафедра проводить значну роботу з удосконалення змісту, організаційного та методичного забезпечення курсів, які викладаються. Кожен студент має змогу користуватися усіма методичними розробками викладачів. Рівень і якість навчально-методичних матеріалів відповідає вимогам державних стандартів щодо спеціальної підготовки фахівців.

Отже, організаційне та навчально-методичне забезпечення навчально-виховного процесу за освітньо-професійною програмою „Екологія” відповідає нормативним вимогам.

5. Кадрове забезпечення навчально-виховного процесу

Кадрове забезпечення навчального процесу в Уманському національному університеті садівництва ґрунтується на таких підходах:

- ефективне використання наявного науково-педагогічного потенціалу, організація його підготовки, підвищення кваліфікації та стажування, створення необхідного резерву кадрів;
- залучення до навчально-методичної роботи висококваліфікованих викладачів, визнаних науковців з інших навчальних закладів, наукових установ, зарубіжних країн;
- залучення до навчального процесу висококваліфікованих фахівців-практиків.

Голова експертної комісії

Писаренко П.В.

фахівців за освітньо-професійною програмою „Екологія”, методичних рекомендацій для виконання дипломних робіт магістрів. Усі студенти забезпечені методичними рекомендаціями на 100 %.

Методичні рекомендації з виконання дипломних робіт відповідають сучасним вимогам щодо їх структури і змісту.

Під час проведення аналізу навчально-методичного забезпечення встановлено його достатньо високий рівень і відповідність даним, наведеним у звіті про самоаналіз.

4.3. Відомості про програми практичної підготовки

Практична підготовка студентів освітнього рівня „магістр” за освітньо-професійною програмою „Екологія” згідно з навчальним планом складає 9 кредитів (270 годин).

Комісія перевірила і підтверджує наявність розроблених викладачами кафедри програм практичної підготовки магістра. Програми містять необхідні методичні рекомендації щодо мети, завдань, календарного плану проходження практики, змісту, засобів контролю і вимог до оформлення звіту про практику. Усі студенти забезпечені програмами практики на 100 %.

4.4. Відомості про підсумкову атестацію магістрів

Підсумкова атестація студентів освітнього рівня „магістр” здійснюється екзаменаційними комісіями (ЕК), що працюють під час захисту дипломних робіт магістра.

Підсумовуючи оцінку роботи викладачів факультету плодоовочівництва, екології та захисту рослин з організаційного та методичного забезпечення підготовки фахівців, слід відзначити, що випускова кафедра проводить значну роботу з удосконалення змісту, організаційного та методичного забезпечення курсів, які викладаються. Кожен студент має змогу користуватися усіма методичними розробками викладачів. Рівень і якість навчально-методичних матеріалів відповідає вимогам державних стандартів щодо спеціальної підготовки фахівців.

Отже, організаційне та навчально-методичне забезпечення навчально-виховного процесу за освітньо-професійною програмою „Екологія” відповідає нормативним вимогам.

5. Кадрове забезпечення навчально-виховного процесу

Кадрове забезпечення навчального процесу в Уманському національному університеті садівництва ґрунтується на таких підходах:

- ефективне використання наявного науково-педагогічного потенціалу, організація його підготовки, підвищення кваліфікації та стажування, створення необхідного резерву кадрів;
- залучення до навчально-методичної роботи висококваліфікованих викладачів, визнаних науковців з інших навчальних закладів, наукових установ, зарубіжних країн;
- залучення до навчального процесу висококваліфікованих фахівців-практиків.

Голова експертної комісії

Писаренко П.В.

Висока професійна кваліфікація підтверджена складом групи забезпечення, яка відповідає за підготовку здобувачів вищої освіти із освітньо-професійної програми «Екологія» (освітній рівень «Магістр»).

Голова групи забезпечення – завідувач кафедри, доктор географічних наук, професор Сонько Сергій Петрович очолює кафедру з початку її заснування. Кандидатську дисертацію, присвячену екологічним проблемам сільського господарства, він захистив у 1990 році у МГУ ім. Ломоносова, докторську дисертацію, присвячену проблемам сталого розвитку України – у 2006 році у Одеському національному університеті ім. Мечникова.

Його загальний науково-педагогічний стаж сягає 37 років. За індексом цитування (індекс Гірша = 12) він займає провідні місця в Google Scholar у розділах «агроекологія», «науки про Землю», «екологія». Лише за останні п'ять років ним опубліковано близько 150 праць, з яких п'ять у виданнях, які цитуються у базах Scopus і Web of Science.

У 2015 році за його редакцією вийшла з друку фундаментальна праця колективу кафедри – навчальний посібник «Екологічні основи збалансованого природокористування у агросфері» (568 стор.). Він також є автором одноособових та колективних монографій, проблемно-дискусійних статей у наукових та науково-популярних виданнях, курсів лекцій та методичних вказівок, картографічних творів. Загальна кількість позицій у списку його праць перевищує 350. За оцінками відомої американської науково-метричної бази «Research gate» його імпакт-фактор станом на вересень 2018 року складає 2,75, а індекс Гірша – 5.

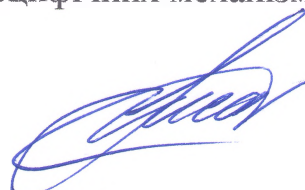
Під керівництвом професора Сонька С.П. одразу троє студентів кафедри екології та БЖД у 2016 році отримали призові місця на Всеукраїнському конкурсі «Молодь і прогрес у раціональному природокористуванні». Він також керує аспірантами.

За 10 років проф. Сонько С.П. тричі проходив підвищення кваліфікації: в Інституті агроекології і природокористування (2010 р.), у Карпатському національному природному парку (2013 р.) та у Інституті виноградарства і виноробства імені Таїрова (2016 р.).

Професор С.П. Сонько за успіхи у науково-педагогічній діяльності нагороджений державною нагородою – нагрудним знаком «Відмінник освіти України», а також численними грамотами від органів влади міського, районного і обласного рівня.

Суханова Ірина Прохорівна – кандидат біологічних наук, доцент кафедри екології та БЖД Уманського національного університету садівництва. Має понад 70 наукових праць, серед яких 11 патентів, у т. ч. деклараційних, три методичні рекомендації, 58 наукових публікацій (з них одна – у виданнях, які цитуються у базах Scopus, статті у фахових, закордонних та інших наукових виданнях, тези різнорівневих конференцій). Крім того, Суханова І. П. є автором та співавтором 24 навчально-методичних розробок. За час наукової діяльності вивчала вплив генотипу та факторів середовища на цитоімунні показники шовковичного шовкопряда (*Bombyx mori* L.), проблеми філогенезу імунітету, роль імунних механізмів в реалізації неспецифічних механізмів захисту у комах

Голова експертної комісії

Писаренко П.В.

тощо. Наукові інтереси охоплюють проблеми біо- та загальної екології. Зокрема, застосування методів біомоніторингу для оцінки стану повітряного та водного середовища, розведення та підтримка штучних популяцій гідробіонтів (на прикладі *Daphnia magna Straus*) та детритофагів (на прикладі *Eisenia foetida Savigny*), моніторинг стану ґрунтів в природних та природно-антропогенних екосистемах Правобережного Лісостепу України, застосування інформаційно-ресурсних технологій для вивчення біогеоценозів як об'єктів управління.

Пушкарьова-Безділь Тетяна Миколаївна – кандидат с.-г. наук, доцент кафедри екології та БЖД Уманського НУС. Напрямок наукових досліджень передбачає аналіз різноманітності урбоекосистем міста Львова, виявлення історичної і топологічної їх специфіки, збереження біорізноманіття на фіноценотичному, флористичному та популяційному рівнях при рекреаційному, сільськогосподарському типах природокористування, а також на урбанізованих територіях Західної України. Результати досліджень відображено у кандидатській дисертації (захищеній у червні 2010 року в Інституті агроєкології НААН, м. Київ). Має 26 опублікованих наукових статей, з них одна – у виданнях, які цитуються у базах Scopus, 18 науково-методичних розробок, співавтор колективної монографії, автор курсів лекцій, учасник Міжнародних та Всеукраїнських науково-практичних конференцій, керівник студентів-призерів Всеукраїнської олімпіади з дисципліни «Агроєкологія» у 2016 і 2018 рр.

5.1. Дані про науково-педагогічний персонал випускової та інших кафедр

Експертною комісією після перегляду первинних документів відділу кадрів УНУС перевірено достовірність наведеної в матеріалах самоаналізу інформації щодо якісного складу науково-педагогічного персоналу випускової та інших кафедр університету, який забезпечує навчальний процес освітньо-професійної програми, що акредитується.

Аналіз перевірених документів показав, що:

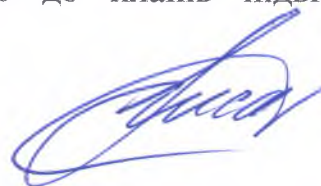
- частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин соціально-гуманітарного циклу дисциплін, складає для рівня підготовки магістр 100% від загальної кількості лекційних годин, всі викладачі працюють на постійній основі;
- частка викладачів з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин фахових дисциплін навчального плану спеціальності, складає 100% для рівня підготовки магістр, всі викладачі працюють на постійній основі. Кількість лекційних годин навчального плану підготовки фахівців за освітнім рівнем „магістр”, які викладають доктори наук, професори, складає 30,6 %.

5.2. Підвищення кваліфікації науково-педагогічного персоналу

Кваліфікація викладачів підтверджена поданими та перевіреними комісією копіями дипломів про наукові ступені та вчені звання.

Комісією перевірено, що 100% науково-педагогічного складу викладачів випускової кафедри систематично підвищують свою кваліфікацію. Підвищення кваліфікації здійснюється відповідно до планів підвищення кваліфікації.

Голова експертної комісії

Писаренко П.В.

Основними формами підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації науково-педагогічного персоналу є: стажування в провідних ЗВО відповідного профілю; навчання в аспірантурі, докторантурі; самопідготовка; участь у наукових конференціях професорсько-викладацького складу ЗВО, потужних підприємств України та країн Європи; керівництво кандидатськими та докторськими дисертаційними роботами; вивчення досвіду викладання дисциплін у ЗВО України екологічного профілю.

5.3. Робота аспірантури та докторантури

В університеті функціонує аспірантура з 10 та докторантура з семи спеціальностей, де навчається понад 20 осіб. На факультеті плодоовочівництва, екології та захисту рослин діє аспірантура і докторантура, а також дві спеціалізовані вчені ради за чотирма спеціальностями. Дослідження кафедри проводяться на базах навчально-наукового відділку Уманського національного університету садівництва, Національного дендрологічного парку «Софіївка» НАН України, дендрологічного парку «Дружба» Синицького лісництва Уманського району, природних екологічних системах Уманщини (луки, водойма), природних екологічних системах природного парку „Сеневир” Закарпатської області Міжгірського району, с. Колочава.

5.4. Науково-дослідна і науково-практична діяльність

Науковими дослідженнями займаються усі викладачі кафедри та 44 студента 1 та 2 курсів освітнього рівня магістр. Тема науково-дослідної роботи кафедри: «Розробка методологічних підходів і практичного механізму екологічно-збалансованого природокористування у сфері аграрного виробництва». Державний реєстраційний номер – 0108U009772.

Викладачі кафедри брали активну участь у наукових форумах, семінарах, конференціях, серед яких є міжнародні, всеукраїнські, міжвузівські та інші, де було повно представлено основні результати наукових досліджень. Це сприяє популяризації наукових досліджень кафедри та університету, підвищенню кваліфікації викладачів, впровадженню наукових розробок у виробництво.

На кафедрі ведеться активно залучаються студенти до науково-дослідної роботи, що сприяє розкриттю їх творчих здібностей, допомагає оволодіти спеціальністю, вчить ставити конкретні наукові цілі та досягати певних результатів. На кафедрі працюють наукові гуртки, керівництво якими здійснюють досвідчені викладачі кафедри, членами наукових гуртків є студенти всіх курсів.

Отже, професорсько-викладацький склад кафедр факультету плодоовочівництва, екології та захисту рослин характеризується високим науковим рівнем, про що свідчить значний обсяг науково-дослідної роботи, велика кількість публікацій, активна робота студентів у наукових гуртках кафедри. Проте слід активніше залучати студентів до проведення наукових досліджень та написання наукових статей.

Отже, кадрове забезпечення підготовки фахівців освітнього рівня „магістр” освітньо-професійної програми „Екологія” відповідає вимогам щодо акредитації.

Голова експертної комісії

Писаренко П.В.

6. Матеріально-технічне забезпечення навчального процесу

Результати перевірки комісії свідчать, що матеріально-технічна база УНУС відповідає встановленим вимогам і є достатньою для забезпечення навчально-виховного процесу, наукової роботи та соціально-побутових потреб професорсько-викладацького складу та студентів.

Університет має власні приміщення для організації навчального процесу. Документ, який засвідчує право постійного користування земельною ділянкою та приміщеннями для здійснення навчально-виховного процесу на термін, необхідний для завершення циклу навчання, відомості про наявність інфраструктури та навчально-лабораторні площі, санітарний паспорт, свідоцтво про державну реєстрацію тощо, наведені в матеріалах акредитаційної справи та перевірено комісією.

Детальна інформація про матеріально-технічне забезпечення навчального процесу за освітньо-професійною програмою „Екологія”, що акредитується: об’єкти соціально-побутової сфери університету, службові приміщення університету, приміщення для науково-педагогічного та навчально-допоміжного персоналу, склад науково-дослідних лабораторій, площу та наявність місць в аудиторіях для навчальних занять студентів, кількість та загальну площу навчальних приміщень, наявність та структуру парку ПЕОП науково-дослідної лабораторії та напрями розвитку матеріально-технічної бази факультету плодоовочівництва, екології та захисту рослин наведені в матеріалах акредитаційної справи та відповідають дійсності.

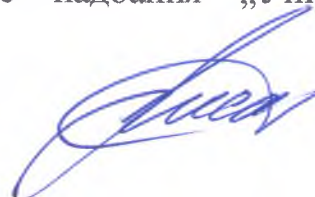
Матеріально-технічна база кафедри екології та безпеки життєдіяльності укомплектована за рахунок коштів університету. Вона обслуговується відповідними службами, підтримується в робочому стані та безперервно поновлюється. Санітарно-технічний стан приміщень задовільний.

Проведена перевірка свідчить, що лабораторії, спеціалізовані кабінети та спеціалізовані лабораторії з ПЕОМ достатньо забезпечені необхідною сучасною технікою, обладнанням, меблями для якісного проведення навчального процесу для студентів освітнього рівня „магістр” освітньо-професійної програми „Екологія”, що акредитується.

Роботу з сучасними комп’ютерними програмами, що дозволяють виконувати необхідні технологічні та інженерно-технічні розрахунки і креслення, студенти освітньо-професійної програми „Екологія”, що акредитується, здійснюють в комп’ютерних класах кафедри математики та інформатики і в комп’ютерних класах факультету плодоовочівництва, екології та захисту рослин. Кількість робочих місць в комп’ютерних класах на 100 студентів складає 15, що відповідає вимогам акредитації і перевірено комісією.

На території університету є метеостанція, яка використовується в навчальному процесі (заснована 1885 р.), музей геології і ґрунтознавства (заснований 1946 р.), а також наукові лабораторії кафедр екології та безпеки життєдіяльності, овочівництва, агрохімії та ґрунтознавства, землеробства, захисту та карантину рослин, біології, атестована наукова лабораторія масових аналізів (свідоцтво № А13-351 від 06.11.2013 р.), найстаріший у світі науковий об’єкт, що становить національне надбання „Унікальна дослідницька

Голова експертної комісії

Писаренко П.В.

агроекосистема яблуневого саду Уманського національного університету садівництва” (створене в 1930 році), стаціонарний дослід „Розробка екологічного збереження родючості і раціонального використання ґрунтів правобережного Лісостепу України”, започаткований у 1964 році (атестат № 094 НААН України від 16.03.2006 р.). В 2012 році відкрито лабораторію з технології закритого ґрунту та агроекологічного моніторингу. В 2013 році відкрито лабораторію з моніторингу хімії води, при кафедрі діє лабораторія з екологічної конверсії.

Комісія констатує, що стан матеріально-технічної бази випускової кафедри дозволяє проводити навчальний процес і наукову роботу магістрів на належному рівні і відповідає нормативним вимогам.

Крім того, комісією було перевірено забезпеченість студентів гуртожитками, наявність пунктів харчування, спортивного залу, стадіону або спортивного майданчика та медичного пункту. Встановлено, що є в наявності шість гуртожитків, що забезпечують на 100% потребу студентів у гуртожитку, приміщення готельного типу, центр первинної медико-санітарної допомоги, їдальня, буфети, а також фізкультурно-оздоровчий комплекс, що складається з двох спортивних залів, стадіон та спортивні майданчики, що відповідають санітарно-технічним вимогам. Споруджені і діють п'ять свердловин та один колодязь, які повністю забезпечують всі потреби в питній і технічній воді. Всі об'єкти і споруди підключені до центральних систем опалення, водопостачання і каналізації.

На території університету зелені насадження розміщені на загальній площі 62,3 га, в тому числі безпосередньо в університетському містечку 13,7 га, що забезпечує сприятливі умови і санітарний стан для його мешканців.

Отже, матеріально-технічна база університету і спеціальності, що акредитується за освітнім рівнем „магістр”, відповідає вимогам щодо акредитації і є достатньою для забезпечення якісної підготовки фахівців у сучасних умовах.

За 2015-2018 рр. бібліотечний фонд університету суттєво поповнився сучасними науковими та навчально-методичними вітчизняними та зарубіжними виданнями.

Комісія рекомендує і в подальшому поповнювати фонди бібліотеки сучасними підручниками і навчальними посібниками зі спеціальних дисциплін, що видані українською мовою, та створити електронну бібліотеку та електронний каталог літератури за фахом.

Комісія вважає, що матеріально-технічне забезпечення підготовки фахівців заявленого освітнього рівня загалом відповідає вимогам ліцензування та акредитації.

7. Якість підготовки і використання випускників

7.1 Показники успішності

Під час експертизи були перевірені показники останньої перед акредитацією екзаменаційної сесії з охопленням всіх студентів денної форми навчання за освітньо-професійною програмою „Екологія”. Аналіз успішності

Голова експертної комісії

Писаренко П.В.

навчання студентів з дисциплін кафедр наведено у таблиці 7.1.

За результатами екзаменаційної сесії абсолютна успішність та якісна успішність відповідно становили: із зимової сесії 17-18 навчальних років – 100 та 64,3%; з літньої сесії – 100 та 66,4 % та зимової сесії 18-19 навчальних років – 100 та 67,9%. Загалом за дисциплінами різних циклів підготовки магістрів абсолютна успішність склала 100%, а якісна успішність – 66,2%, що відповідає встановленим вимогам до акредитації.

У процесі експертизи комісія провела перевірку рівня підготовки студентів освітнього рівня „магістр” з циклу дисциплін гуманітарної та соціально-економічної підготовки, природничо-наукової підготовки та професійної і практичної підготовки згідно з графіком, затвердженим ректором університету. Результати виконання наведено в табл. 7.2.

За результатами контрольних замірів залишкових знань абсолютна успішність склала – 100%, а якісна успішність 50–60%, залежно від дисципліни. В середньому за дисциплінами різних циклів підготовки магістрів абсолютна успішність склала 100%, а якісна успішність – 55%. Середній бал в середньому становив 3,8.

Таким чином, результати контрольних замірів знань студентів показали відповідність рівня підготовки студентів встановленим нормативам Міністерства освіти і науки України щодо акредитації спеціальності за освітнім рівнем, що акредитується.

7.2. Якість звітів про виробничу практику освітнього рівня „магістр”

Важливе значення кафедра надає виробничій підготовці студентів. Під час навчання студенти проходять виробничу практику згідно договорів в установах Міністерства освіти і науки України, Національної Академії Наук, державній екологічній інспекції.

За період практики студенти освітнього рівня „магістр” отримують знання та навички з виробничої та наукової діяльності підприємстві установ, збирають матеріал для виконання дипломних робіт.

Комісія перевірила і підтверджує достатню якість звітів про науково-виробничу практику у розрізі повноти відображення у звітах аналізу підприємств згідно з основними положеннями програм практики, насиченості звітів ілюстративними матеріалами, висновками і пропозиціями студентів.

Аналіз перевірених експертами звітів про науково-виробничу практику студентів дозволяє зробити висновок про об'єктивність оцінок викладачами звітів студентів.

Одночасно комісія відзначила окремі недоліки в оформленні звітів, недостатню чіткість формулювання висновків і рекомендацій студентами.

7.3. Якість дипломних робіт

Тематика дипломних робіт зорієнтована на теоретичне обґрунтування та розробку екологічно безпечних агротехнологій та систем вирощування лісових, декоративних рослин та вивчення їх біологічних особливостей: удосконалення методів створення штучних та покращення природних ландшафтів, фітоценотичну роль інтродуцентів та перспективи їх використання.

Голова експертної комісії

Писаренко П.В.

Таблиця 7.1

Результати екзаменаційних сесій студентів освітньо-професійної програми «Екологія»

№ п/п	Дисципліна	Академ-група	Кіль-кість студентів	Одержали оцінки								Абсолютна успішність, %	Якість успішності, %	
				«відмінно»		«добре»		«задовільно»		«незадовільно»				
				кіль-кість	%	кіль-кість	%	кіль-кість	%	кіль-кість	%			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Зимова сесія 2017-2018 навчального року														
1	Глобальні проблеми сучасності	11 м-ек	20	4	20	10	50	6	30	–	–	100	70	
2	Екологічний менеджмент і аудит	11 м-ек	20	2	10	10	50	8	40	–	–	100	60	
3	Системний аналіз якості навколишнього середовища	11 м-ек	20	3	15	10	50	7	35	–	–	100	65	
4	Управління та поведження з відходами в галузі	11 м-ек	20	1	5	12	60	7	35	–	–	100	65	
5	Стратегія сталого розвитку	11 м-ек	20	5	25	6	30	9	45	–	–	100	55	
6	Геоінформаційні системи в екології	11 м-ек	20	4	20	10	50	6	30	–	–	100	70	
7	Комплексне управління територією	11 м-ек	20	3	15	10	50	7	35	–	–	100	65	
Всього		х	х	22	15,7	68	48,6	50	35,7	–	–	100	64,3	
Літня сесія 2017-2018 навчального року														
1	Методологія та організація наукових досліджень у галузі	11 м-ек	20	3	15	10	50	7	35	–	–	100	65	
2	Збалансоване природокористування в	11 м-ек	20	4	20	10	50	6	30	–	–	100	70	

Голова експертної комісії

Писаренко П.В.

	агросфері												
3	Цивільний захист	11 м-ек	20	3	15	11	55	6	30	–	–	100	70
4	Екологічно чисті технології виробництва плодів і овочів	11 м-ек	20	1	5	12	60	7	35	–	–	100	65
5	Біогеографія	11 м-ек	20	3	15	11	55	6	30	–	–	100	70
6	Сучасні концепції природокористування	11 м-ек	20	3	15	10	50	7	35	–	–	100	65
7	Охорона праці в галузі	11 м-ек	20	2	10	10	50	8	40	–	–	100	60
Всього		х	х	19	13,5	74	52,8	47	33,5	–	–	100	66,4
<i>Зимова сесія 2018-2019 навчального року</i>													
1	Методологія та організація наукових досліджень в галузі	21 м-ек	20	4	20	10	50	6	30	–	–	100	70
2	Екологічні інспектування, стандартизація та сертифікація	21 м-ек	20	1	5	12	60	7	35	–	–	100	65
3	Педагогіка, психологія та методика викладання у вищій школі	21 м-ек	20	3	15	11	55	6	30	–	–	100	70
4	Екологія лісів	21 м-ек	20	4	20	10	50	6	30	–	–	100	70
5	Іноземна мова	21 м-ек	20	3	15	11	55	6	30	–	–	100	70
6	Екологічно безпечне землекористування	21 м-ек	20	1	5	12	60	7	35	–	–	100	65
7	Теорія біосферної саморегуляції	21 м-ек	20	3	15	10	50	7	35	–	–	100	65
Всього		х	х	19	14,7	65	50,4	45	34,8			100	67,9
Разом		х	х	60	14,7	207	50,6	142	34,7	–	–	100	66,2

Голова експертної комісії

Писаренко П.В.

Таблиця 7.2

**РЕЗУЛЬТАТІВ ВИКОНАННЯ КОМПЛЕКСНИХ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ
студентами освітньо-професійної програми „Екологія”
спеціальності 101 „Екологія” другого (магістерського) рівня вищої освіти
Уманського національного університету садівництва**

Дисципліни	Кількість студентів на ККР	Оцінки на ККР										Кількість студентів при перевірці експертної комісії	Оцінки при перевірці								Розбіжність			
		5		4		3		2		Абсолютна успішність, %	Якість, %		5		4		3		2		Абсолютна успішність, %	Якість, %	Успішність	Якість
		к-сть	%	к-сть	%	к-сть	%	к-сть	%				к-сть	%	к-сть	%	к-сть	%	к-сть	%				
Екологічний менеджмент і аудит	20	2	10	9	45	9	45	-	-	100	55	20	2	10	8	40	10	50	-	-	100	50	0	-5,0
Геоінформаційні системи в екології	20	2	10	11	55	7	35	-	-	100	65	20	2	10	10	50	8	40	-	-	100	60	0	-5,0
Системний аналіз якості навколишнього середовища	20	1	5	11	55	8	40	-	-	100	60	20	1	5	10	50	9	45	-	-	100	55	0	-5,0
Управління та поводження з відходами в галузі	20	1	5	11	55	8	40	-	-	100	60	20	1	5	10	50	9	45	-	-	100	55	0	-5,0
Збалансоване природокористування в агросфері	20	2	10	11	55	7	35	-	-	100	65	20	1	5	11	55	8	40	-	-	100	60	0	-5,0
Охорона праці в галузі	20	1	5	10	50	9	45	-	-	100	55	20	1	5	10	50	9	45	-	-	100	55	0	0
Разом:	x	9	7,5	63	52,5	48	40,0	-	-	100	60	x	8	6,6	59	49,2	53	44,2	-	-	100	55	0	-4,2

Голова експертної комісії

Писаренко П.В.

Дипломні роботи складаються з таких розділів:

- огляд літератури з тематики роботи;
- експериментальна частина характеристики екологічного стану, показники, оцінка та заходи, що впливають на екологічний стан;
- формування екологічно відповідних насаджень, проектні пропозиції щодо реконструкції;
- охорона праці;
- еколого-економічне обґрунтування прийнятих рішень.

Як позитивне, можна відмітити наявність у кожній дипломній роботі нових розробок щодо вдосконалення існуючих технологій.

Рецензування дипломних робіт здійснюють досвідчені фахівці галузі (науковці та виробничники).

Головами ЕК виступають висококваліфіковані спеціалісти і науковці галузі, які надають критичні оцінки і зауваження, що враховуються в роботі випускової кафедри.

Комісія зазначає, що слід виконувати більшу кількість дипломних робіт на замовлення виробництва.

7.4 Працевлаштування випускників

Відділом кадрів університету та деканатом факультету плодоовочівництва, екології та захисту рослин проводиться цілеспрямована робота з працевлаштування випускників, яка полягає у виявленні потреби підприємств у фахівцях даного профілю, підтриманні зв'язків з облдержадміністрацією з питань працевлаштування, встановленні ділових зв'язків з підприємствами галузі, навчальними закладами та укладенні з ними договорів про працевлаштування. В результаті такої роботи випускники, що навчалися за держзамовленням, повністю забезпечуються місцями праці, за виключенням тих, що мають юридичне право на самостійне працевлаштування.

Зворотній зв'язок з випускниками відбувається під час безпосереднього спілкування, а також одержання «відгуку-характеристики» з підприємств. На підставі цього підводяться підсумки роботи та систематично аналізується діяльність кафедри з питань якості підготовки фахівців, проводиться розробка заходів щодо її удосконалення.

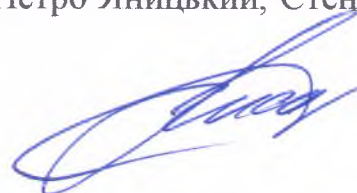
На момент перевірки не виявлено відмов випускникам, що направлені згідно з договорами, у працевлаштуванні на підприємства галузі.

8. Міжнародні зв'язки

Уманський національний університет садівництва проводить роботу з інтеграції в міжнародну систему вищої освіти. Активізуються його зв'язки з університетами США, Німеччини, Великобританії, Польщі, Франції, Китаю, Чехії та інших країн. Це дає змогу 3-4 викладачам та аспірантам університету щорічно підвищувати свою наукову і педагогічну кваліфікацію в наукових і освітніх установах цих країн, на агропромислових підприємствах тощо.

На кафедрі української та іноземних мов працював викладач, волонтер Корпусу миру США Патрік Олівер Мак Ардл. У навчальному процесі брали участь і такі закордонні фахівці як Петро Яницький, Стең Форбз та Андре фон

Голова експертної комісії

Писаренко П.В.

Отінген (штат Каліфорнія, США), Джон Мак Нір (штат Айова, США), Джозеф Ул (штат Індіана, США), Дженіфер Мак Гінес (викладач, волонтер Корпусу миру США), Ілка Деге (керівник програми "Аполло", Німеччина) професор Ян Седдон (Канада) та інші.

Понад десять років університет бере участь у програмах закордонного стажування студентів у країнах з розвинутою ринковою економікою: США, Великобританії, Німеччини, Франції, Данії, Польщі, Фінляндії.

Щорічно можливість побувати за кордоном мають близько 200 студентів різних факультетів університету. Під час виробничого стажування студенти вивчають зарубіжні екологічні системи і технології вирощування, зберігання та переробки сільськогосподарських культур і виробництва продукції тваринництва, поглиблюють свої знання з інтегрованого захисту рослин, автоматизації виробничих процесів, процесів та апаратів, менеджменту, маркетингу. У різні роки закордонне стажування проходили щорічно понад 100 студентів факультету плодоовочівництва, екології та захисту рослин.

Висновки, рекомендації, пропозиції

Відзначаючи належний рівень організації навчально-виховного процесу та з метою удосконалення системи забезпечення підготовки магістрів освітньо-професійної програми „Екологія”, експертна комісія рекомендує:

- звернути увагу керівництва університету, факультету та випускової кафедри на активізацію профорієнтаційної роботи серед випускників коледжів;
- пропонується розширити тематику дипломних робіт;
- активізувати роботу з підготовки електронних навчальних посібників для самостійної та індивідуальної роботи студентів з використанням елементів дистанційного навчання як частки самостійної роботи студентів, ширше застосовувати комп'ютерне тестування під час контролю знань студентів, що відповідає вимогам організації навчального процесу в контексті Болонської декларації;
- підвищити ефективність науково-дослідної роботи студентів, в тому числі залученням до виконання госпрозрахункових науково-дослідних тем, що сприятиме розкриттю їх творчих здібностей і допомагатиме в оволодінні спеціальністю;
- провести заходи щодо поширення міжнародних зв'язків з метою організації стажування професорсько-викладацького складу в зарубіжних профільних університетах і науково-дослідних установах;
- збільшити рівень забезпечення фондів бібліотеки університету та випускової кафедри сучасними підручниками, навчальними посібниками, науковими виданнями та створити електронну бібліотеку за фахом;
- покращити матеріально-технічну базу навчальних і наукових лабораторій кафедри за рахунок придбання сучасних приладів та спеціалізованого обладнання, програмного забезпечення для використання в навчальному процесі та виконання науково-дослідних робіт.

Голова експертної комісії

Писаренко П.В.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

Результати проведеної акредитаційної експертизи освітньої діяльності в Уманському національному університеті садівництва та аналіз поданих матеріалів дозволив експертній комісії зробити такі висновки:

1. Підготовка фахівців в Уманському національному університеті садівництва за освітньо-професійною програмою „Екологія” та умови її здійснення в цілому відповідають встановленим вимогам, забезпечуючи державну гарантію якості освіти.

2. Освітня діяльність з підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою „Екологія” в Уманському національному університеті садівництва може бути акредитована з ліцензованим обсягом – 25 осіб.

Голова експертної комісії:

перший проректор, професор кафедри екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля Полтавської державної аграрної академії, доктор сільськогосподарських наук, професор

П.В. Писаренко

Член експертної комісії:

завідувач кафедри моніторингу довкілля та природокористування Харківського національного університету імені Н. В. Каразіна, доктор географічних наук, доцент

Н. В. Максименко

З експертними висновками ознайомлений:

Ректор Уманського національного університету садівництва, доктор економічних наук, професор

О. О. Непочатенко

Голова експертної комісії

Писаренко П.В.